

ལ་དྲུག་སྲུ་ཡུལ་ལྷ་ར་དམར་ཚོད།

བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས།

la dwags su yul lhar dmar chod

bsod nams phun tshogs

SACRIFICIAL OFFERINGS TO LOCAL DEITIES IN LADAKH

Sonam Phuntsog
Achinatang, Purig, Ladakh.

Summary

In the beginning Tibetans lived as pastoral nomads near Mt.Kailash. Later they started to cultivate in the valleys, sometimes helped, sometimes harmed by the spirits. To placate these local spirits and deities certain avoidances and sacrificial offerings were practiced among both Ladakhis and Droopa (Dards settled round Dahanu), and this long survived among the latter. During the last 100 years a succession of rinpoches has repeatedly discouraged these sacrifices and since 1991 they have been abandoned.

See also p.213-214

ལ་དུགས་ལྷུལ་ལྷ་ར་དམར་ཚོད།

སྒྲོན་པོའི་སྒྲོལ་བྱུང་བ་སྒྲོན་འཛིན་ནམ་དག་གིས་སྤྱོད་སྒྲོན་གྱི་མཛད་
པའི་སྒྲ་རབས་བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་འབྲེལ་གཏམ་ལས།

ཐོག་མར་བོད་ལྷུལ་ཆགས་དུས་གངས་ཉི་མའི་སྤྱོད་སྒྲོན་བཞེས་འབྲིལ་
བའི་མཚོ་བཞེས་གནས་བྱས་ཤིང་གཡའ་རི་གངས་ལ་བརྟེན་ཞིང་འཚོ་
བརྟེན་གཡག་ལུག་ར་གསུམ་ཡིན། སྐབས་དེར་མི་དང་གཉེན་མཛད་
བཤེས་ཚུལ་དུ་གནས་པས་ལྷུལ་མིང་གཉེན་ལྷུལ་ཟེམ། དེ་རྗེས་མཚོ་
འབྲམ་ཚུ་སྲུང་ལ་གནས་བྱས་ཤིང་སྲུ་ཡིས་དབང་བྱས་པས། རྩ་ཤིང་ལོ་
འབྲས་བུ་སྤྱིད། མི་ཡིས་མཚོལ་བཅོག་བྱས་ཚེ་སྲུས་གནོད་པ་བྱེད། ལྷུལ་
མིང་སྲུ་ལྷུལ་ན་ར་མིང་སྒྲོན་ཟེམ།

༡ དེ་རྗེས་བཅའ་བྱིས་དབང་བྱས། ར། བྲག་ཤིང་སོགས་ལ་གནས་
ཉི་མི་ལ་མན་གནོད་གཉིས་ཀ་བྱས། དེ་དུས་ལྷུལ་ལྷ་བརྟེན་ཚུལ་ཐོག་མར་
དཔ། ལྷུལ་མིང་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ལྷུལ་ཞེས་བྱ། འགལ་ཞེན་བྱུང་དུས་
ལྷུལ་ལྷ་དམར་མཚོད་ཀྱིས་གསོལ། འདི་འདྲའི་སྒྲོལ་ནི་ནང་པའི་ཚོས་
དང་འབྲེལ་བའི་ལུགས་གང་ཡང་མིན་པས། ལྷུལ་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་
དགོས་པ་ཡིན། སྒྲོལ་འདི་རང་བཞིན་ལྷུལ་གྱི་གོམས་ལུགས་ཡིན་པས་ལ་
དུགས་སུ་དུས་དེང་སང་བར་ལུས་པ་དེ་རང་ཡིན་ནོ།།

འདི་འདྲའི་སྒྲོལ་ནི་ལ་དུགས་དང་འབྲོག་པའི་མི་རིགས་ནང་གཅིག་
པ་དཔ། བྱིས་ཏུ་ཚང་ཞིག་ལ་སྲུ་གུ་བཅས་སྐབས་མ་མ་གཉིས་ཀ་ལྷ་བ་གཅིག་
གི་བར་འཛོམ་སྒྲོལ་ཡོད་དོ།།

३ འབྲོག་ལྷ་དང་གཞུང་ལྷའི་ཁྱད་ནི། བག་མ་ལེན་སྐབས་ལ་དུགས་གཞུང་འཁོར་དང་གཞན་གྲོང་གསེབ་རྣམས་ལ་ཡུལ་ལྷ་ཡོད་སར་མཚན་མོ་འབྲོ་དགོས་པ་དང་། འབྲོག་པའི་ཡུལ་ལྷ་ཡོད་སར་ཉིན་མོར་འབྲོ་ཚོག་ཅིང་། ཡུལ་ལྷ་ལ་ལྷ་རྩལ་མདུན་བསུས་ཏེ་ཅིད་འཇོ་ཞིག་བཏང་སྟེ། ལྷ་ལ་ཁ་བཏགས་འབུལ་ན་ཚོག་པ་ཡིན། འབྲོག་པས་གཙོ་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་བསྐྱེན་ཅིང་། ཡུལ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་ལོ་གཅིག་ནང་དམར་མཚོད་མེངས་ལ། ལོ་སར་སྐབས་གཉིས། སྐབས་གཅིག་ཕྱོད་ལའི་དུས་གཅིག་། བོད་ཆེ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་གཅིག་། འབྲོག་པས་བ་ལང་དང་སྐྱིན་གཉིས་ལྷ་ལ་བཙེ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་ཡིན། ཅི་ལ་ལྷ་ན། སྐྱིན་མཚོང་བ་དང་ལྷ་མཉེས་པས། ལིངས་བཏང་ནས་སྐྱིན་བསད་པའི་ར་ཚོ་ལྷ་ལ་བུལ་བ་དང་བ་ལང་གི་ག། འོ་མ་མར་སོགས་ལ་ལྷ་མོ་མཉེས་པས་བཀོལ་མི་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ།།

३ འབྲོག་པ་མི་རིགས་ཀྱིས་ཡུལ་ལྷ་ར་བསྐྱེན་པའི་ལྷ་མོ་སྐྱེན་བདུན་ནི། ཉི་བུག་དུ་བུག་པ་ལྷ་མོ། མཁར་ཅེར་བུག་ནག་ཇོ་མོ། སྐྱིན་གྲིང་ཏང་ལ་ཇོ་མོ། ཇོ་མཁར་གཡག་ར་ཇོ་མོ། རུར་བེའུ་ རུར་བེས་ཇོ་མོ། འདི་སྐབས་མ་གཅིག་དང་ལེ་མདོའི་ཡུལ་ལྷ་ཡང་ཡིན། ལྷག་ན་ཇོ་མོ་དང་སྐྱ་དཀར་ཇོ་མོ་བཅས་ལ་ཆུ་རེར་དམར་མཚོད་རེ་བྱེད་སྟོན་ཡོད་པ་ཡིན། ཡུལ་གྱི་ལྷ་མོ་འདི་བདུན་བསྐྱོད་པའི་ལུས་ཡར་དུག་ནང་པ་དང་ཉག་ནིས་ཇོ་མོའི་ལུས་ཡར་ག་དཀར་དུག་གོས་པའི་མ་ཉ་མད་ལྷ་བ་ཡིན། དེ་བོད་རིགས་ཅིག་ཉན་དང་འབྲོས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་པ་ཡིན།

༧ ལ་དྲུགས་རྒྱལ་པོ་སོ་དྲུག་བསོད་ནམས་གྲུལ་ནས་སྦྱི་ལོ་ ༡༥༧༦
 ལོར་བོད་ནས་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བུང་ཚང་ཚང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་
 ལ་དྲུགས་སུ་ལྷུས། ཚུང་ཚང་གཤམ་སྦྱོགས་སྦྱིད་སུ་ཅན་ཐུག་ཐེབས་སྐབས་
 ཡུལ་ལྷ་ལ་ཆེ་རེས་དམར་མཚོད་བྱེད་པ་ལ་ཐུགས་མི་མཉེས་པ་མཛད།
 རྩོན་ཐེབས་གཡང་དུང་གདོན་དུ་ཐེབས་སྐབས་ལྷག་མ་གཅིག་ནས་ལྷ་པ་
 འབོད་ནས་ལྷ་ལྷུག་སུ་བཅུག་ནས་བཀའ་འདྲི་གནང་གསལ། ཡུལ་ལྷ་ལ་ལོ་
 གཅིག་ནང་དམར་མཚོད་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་ན་མི་འབྲིག་གམ་གསུངས་པས།
 ལྷས་ལན་དུ་ང་ཚོ་ལྷ་ནི་གཤམ་ལ་འཚོ་བ་བྱེད་མཁོན་ཞིག་ཡིན། ད་ལན་
 སློམ་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་བཅག་མི་ཐུབ་ལུས། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཡུལ་ལྷ་ལ་ལོ་
 གསར་སྐབས་དམར་མཚོད་ཐེངས་གཅིག་བྱས།

སྐབས་དེར་ཚུང་ཚང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་ཀྱིས་དམར་མཚོད་ཀྱི་ཚབ་དུ་
 བསངས་གདོད་དགོས་པ་དང་། གསོལ་མཚོད་གཅིག་ཀྱང་བཅམས་དེ་
 བསངས་དང་མཐུན་ནས་ལྷ་ལ་བཤགས་ལུས་ཀྱི་སློབ་གདུང།

སྦྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་བ་ཀུལ་ཐུབ་བསྐྱན་མཚོད་ནོར་སློབ་སྦྱིང་ཐོས་
 སམ་མཛད་དེ་བོད་ནས་ལ་དྲུགས་སུ་ཐེབས་ཚོས་འཚད་མཁོན་ཀྱི་ཐུག་
 ལས་མཛད། སྦྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལམ ལོར་གོང་གསེབ་སོ་སོར་བཀའ་སློབ་
 དང་འབྲེལ་ཡུལ་ལྷ་ལ་དམར་གསོལ་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་རྩལ། མི་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་ཉན་ཡང་ཐག་རིང་གོང་གསེབ་ཁ་ཅིག་ལ་སློབ་དེ་ལུས།

སྦྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ ལོར་རྟོགས་ལྷན་བསྐྱན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བོད་ནས་ལ་
 དྲུགས་སུ་ཐེབས་ནས་གཤམ་སྦྱོགས་གཡང་དུང་སོགས་ལ་ཐེབས་དེ་དམར་
 མཚོད་བྱེད་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་གནང་བས་མང་ཉུང་སྤང་ཐུག།

དེ་ནས་ཀྱང་མང་ཉུང་ལུས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་སྐབས་མགོན་ཆེ་ཚང་ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས་
 ལྷན་ཁུངས་པོད་ནས་ལ་དུགས་སུ་ཕེབས། ལན་མང་ འབྲོག་ལྷལ་མདའ།
 ཉ་རྒྱ་སོགས་ལ་ཕེབས་སྐབས་དམར་ཚོད་ཡོངས་སུ་སྤང་དགོས་ཀྱི་བཀའ་
 གྲོག་ལ་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ནས་བཟུང་དམར་མཚོད་སྤངས་ཐུབ་པ་
 ཡུང་།

བསོད་ནམས་ལྷན་ཚོགས།

